

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง สรุปละครไทย
แบบปรับปรุงขึ้นใหม่

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

ครูนันท์วัน ทองทิพย์

เรื่อง สรูปละครไทย
แบบปรับปรุงขึ้นใหม่

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ละครพูดสลับลำ เรื่องสามัคคีเภท

เผยแพร่โดย จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๗

ที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=8aD18vFYky8>

ทบทวน

ละคร

หลวงวิจิตรวาทการ

พ.ศ. ๒๔๗๕ ก่อตั้งกรมศิลปากรและโรงเรียนนาฏดุริยางค์ศาสตร์

หลวงวิจิตรวาทการ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร เห็นคุณค่าทางการละครที่จะใช้เป็นสื่อปลูกใจ ให้ประชาชนเกิดความรักชาติ

- มักใช้ผู้แสดงทั้งผู้ชายและผู้หญิงแสดงตามบทบาทในเรื่องที่กำหนด
- แต่งกายตามเนื้อเรื่องและให้ถูกต้องตามประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ๆ

- ดนตรีบรรเลงด้วยวงดนตรีไทยและวงดนตรีสากลประกอบกับเพลงร้อง มีทั้งเพลงไทยเดิมและเพลงไทยสากล
- สถานที่แสดง แสดงได้ทุกสถานที่ และจะมีการจัดฉากที่วิจิตรบรรจง

ทบทวน

ละครพูด

รัชกาลที่ ๕ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแสดงละครพูดสมัครเล่นเป็นครั้งแรก เนื้อเรื่องละครพูดที่แสดงในสมัยนี้ ดัดแปลงมาจากบทละครจำที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดที่ดีเด่นเป็นจำนวนมาก และทรงร่วมในการแสดงด้วยหลายครั้ง ละครพูด มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ละครพูดล้วน ๆ หรือละครพูดแบบร้อยแก้ว ดำเนินเรื่องโดยการพูด ไม่มีเพลงร้อง
๒. ละครพูดแบบร้อยกรอง ดำเนินเรื่องโดยการพูดแบบร้อยกรอง ไม่มีเพลงร้อง
๓. ละครพูดสลับลำ ดำเนินเรื่องทั้งการพูดแบบร้อยกรอง และใช้เพลงร้อง

ทบทวน

ละครร้อง

กำเนิดขึ้นในตอนปลายรัชกาลที่ ๕ ปรับปรุงขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากละครต่างประเทศ ต้นกำเนิดมาจากแสดงของชาวมลายู เรียกว่า “บังสาวัน” ได้เคยเล่นถวายรัชกาลที่ ๕ ทอดพระเนตรครั้งแรกที่เมืองไทรบุรี

ต่อมาละครบังสาวันได้เข้ามาแสดงในกรุงเทพฯ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ทรงแก้ไขปรับปรุงเป็นละครร้อง

- เล่นที่โรงละครปรีดาลัย เรียกชื่อว่า “ละครหลวงนฤมิตร” หรือ “ละครปรีดาลัย” นิยมกันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗ สถานที่แสดง แสดงในโรงละครทั่วไป
- ละครร้องแบ่งออก ๒ ประเภท ได้แก่ ละครร้องสลั้บพูด และ ละครร้องล้วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายความเป็นมา และลักษณะของละครหลวงวิจิตรวาทการได้อย่างถูกต้อง
๒. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายความเป็นมา และลักษณะของละครร้องได้อย่างถูกต้อง
๓. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ สามารถอธิบายความเป็นมา และลักษณะของละครพูดได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมคำไขว้ เขียนอักษร สระ วรรณยุกต์

คำชี้แจง

ให้นักเรียน อ่านคำใบ้ของคำตอบคำไขว้ข้อ ๑-๗ และเติมคำตอบลงในอักษรคำไขว้ ทั้งนี้ให้นักเรียนใช้ดินสอในการเติมคำเพื่อสะดวกต่อการลบ หากนักเรียนจะแก้ไขคำตอบ โดยเติมอักษร สระ วรรณยุกต์ อย่างละ ๑ ช่อง

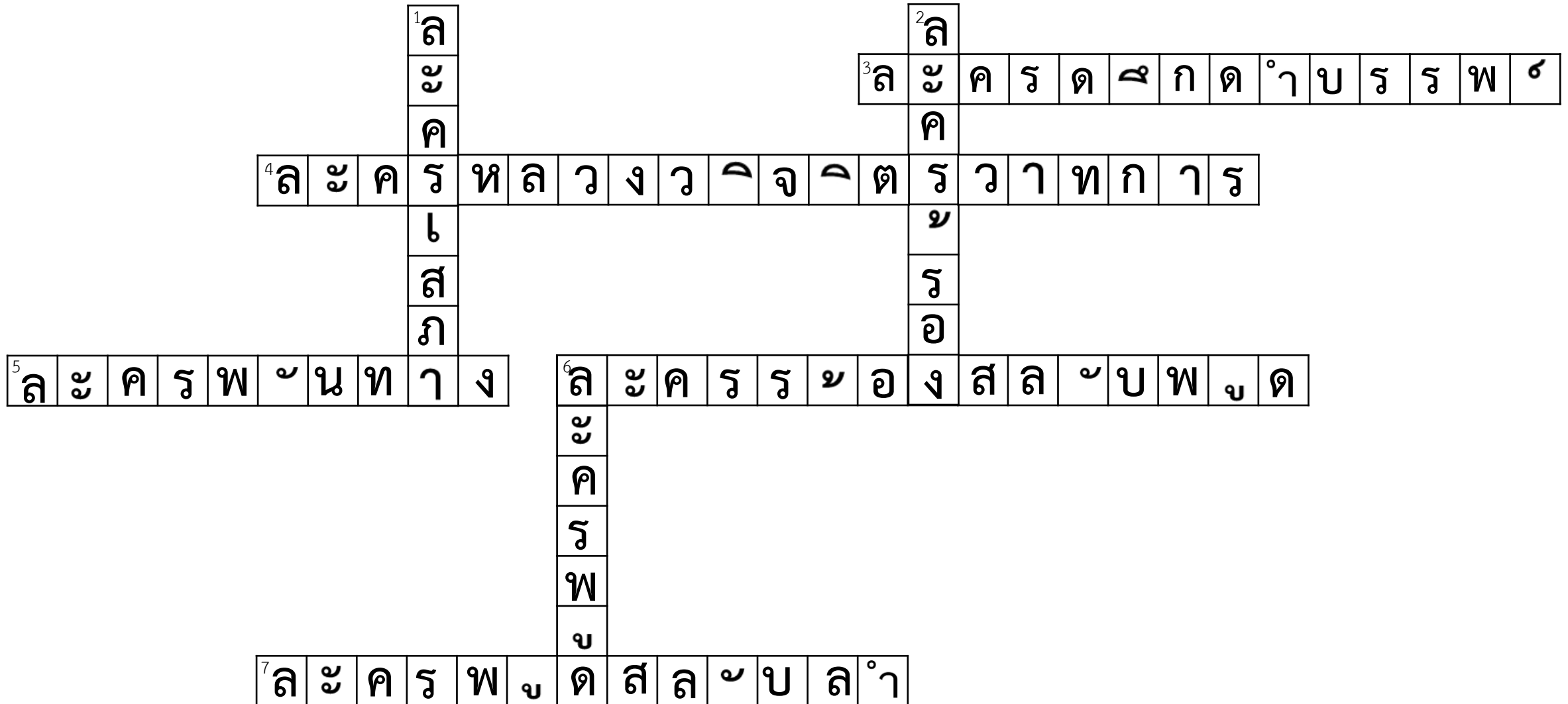
แนวนอน

๓. ดัดแปลงจากละครโอเปร่าของฝรั่ง ตั้งชื่อตามโรงละคร
๔. เนื้อหาจากประวัติศาสตร์/ละครแนวชาตินิยม/เรื่องรบและรัก
๕. แต่งกายตามเชื้อชาติ ดัดแปลงจากละครนอก วงดนตรีมีเครื่องภาษาผสมอยู่
๖. ดำเนินเรื่องทั้งการร้องและพูด ยึดบทร้องเป็นสำคัญ/ละครกำแบ
๗. ดำเนินเรื่องทั้งการพูดและร้อง นิยมเรื่องปล่อยแก่, ชิงนาง

แนวตั้ง

๑. ปรับปรุงมาจากการเล่านิทานเพิ่มทำนองมีรับประกอบจังหวะ/
นิยมเรื่องขุนช้างขุนแผน
๒. ละครหลวงนฤมิตร / ละครปรีดาลัย
๖. ยุคทองของละครประเภทนี้ คือ รัชกาลที่๖

ละครไทยแบบปรับปรุงใหม่

นักเรียนคิดว่า ภาพไหนคือละครเรื่องอะไร?

- ✓ ๑. ละครเสภา เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอนพระไวยแตกทัพ
- ✓ ๒. ละครดึกดำบรรพ์ เรื่อง นางเสือง
- ✓ ๓. ละครพันทาง เรื่อง ราชาริราช ตอน สมิงพระรามอาสา

นักเรียนคิดว่า ภาพไหนคือละครเรื่องอะไร?

- ✓ ๑. ละครหลวงวิจิตรวาทการ เรื่อง เลือดสุพรรณ
- ✓ ๒. ละครเรื่อง เรื่อง สาวเครือฟ้า
- ✓ ๓. ละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก

พบกันใหม่

ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

